

NÅ ER DET ENKLERE FOR ASSISTENTER Å TA

Fagbrev

Om barnehageassistenteres muligheter for å ta fagbrev i barne- og ungdomsarbeid

De fleste barnehageassistenter har mye erfaring og kompetanse i sitt fag, men mangler formell utdanning. Men mange er ikke klar over hvordan erfaringen kan forkorte og forenkle utdanningen, hvis de vil ta fagbrev i barne- og ungdomsarbeid.

Jo mer erfaring du allerede har, jo kortere er veien til å bli barne- og ungdomsarbeider.

Det fins alternative veier:

1. Hvis du er over 25 år kan du få realkompetansen din (alt du har lært gjennom "livets skole") vurdert hos fylkeskommunen. Vurderingen vil vise om du trenger å:
 - a) Ta en praktisk prøve
 - b) Ta en teoretisk prøve
 - c) Ta visse deler av skolegangen
2. Hvis du er over 25 år og har fem års relevant praksis eller mer, kan du bli "praksiskandidat" (tidligere §20-kandidat). Du må ta en teoretisk prøve og fagprøven, men vil trolig slippe skolegang.
3. To år i videregående skole + to år som lærling (for den helt uerfarne).
4. Full opplæring i en virksomhet i fire år.

Uansett hvilken vei du bruker, er fagbrevet det samme.

I denne informasjonen får du mer informasjon om barne- og ungdomsarbeiderfaget, om de forskjellige veiene og hvordan du går frem for å ta fagbrevet.

BARNE- OG UNGDOMSARBEIDERFAGET

Barne- og ungdomsarbeidere skal bidra til tilrettelegging og gjennomføring av pedagogiske tilbud for barn og unge i alderen 0–18 år. Barne- og ungdomsarbeidere skal fremme fellesskap og samhold i et

miljø preget av lek, utforsking og læring. Faget skal bidra til å utvikle barne- og ungdomsarbeidere som er tydelige rollemodeller og bevisste på de utfordringer barn og unge møter.

Opplæringen skal legge til rette for å kunne tilpasse det pedagogiske tilbudet til ulike aldersgrupper, funksjonsnivåer og livssituasjoner. Den skal gi grunnlag for å velge hensiktsmessige arbeidsmåter og stimulere til allsidige aktiviteter og interesse for natur og miljø. Videre skal opplæringen bidra til å utvikle evne til kommunikasjon og samhandling med barn, unge og foresatte. Opplæringen skal også bidra til å utvikle flerkulturell forståelse og fremme likestilling og likeverd.

Opplæringen skal legge til rette for varierte arbeidsoppgaver i ulike pedagogiske tilbud for barn og unge. Arbeidet kan foregå på ulike arenaer som barnehager, skoler, SFO og klubbvirksomhet der barn og unge ferdes.

Fullført og bestått opplæring fører fram til fagbrev. Yrkestittel er barne- og ungdomsarbeider.

HVORFOR FAGBREV I BARNE- OG UNGDOMSARBEID?

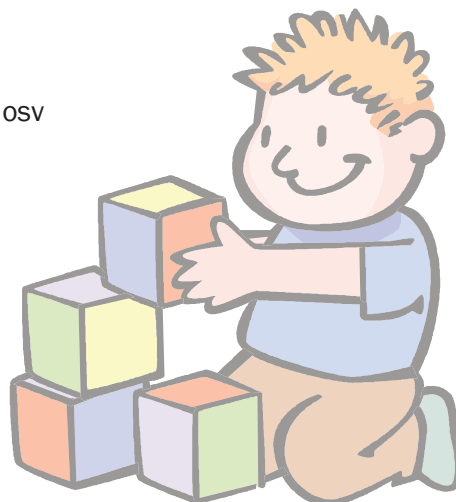
Arbeidet i en barnehage er sammensatt og variert, og krever mye av den enkelte. Derfor vil det være en trygghet og styrke for både ansatt og arbeidsgiver at den ansatte er faglært.

Den ansatte får:

- lønn som fagarbeider
- utvikling i jobben
- større muligheter på arbeidsmarkedet, f. eks. SFO, barnevern osv
- brukt praktiske og teoretiske evner
- dokumentert det den kan
- en fagutdanning som man kan bygge videre på for å få studiekompetanse eller gå på fagskole

Virksomheten får:

- en bedre barnehage
- en flinkere og mer motivert medarbeider
- rett person på rett plass
- gitt et signal til de ansatte om at virksomheten verdsetter dem
- et bedre arbeidsmiljø

VANLIG OPPLÆRINGSLØP

Normalordningen for opplæring er to år i skole og to års læretid. Det første året tar du grunnkurs helse- og sosialfag (eller grunnkurs design og håndverk). Det andre året tar du videregående kurs i barne- og ungdomsarbeid. Læretiden, på til sammen 2 år, kan noen ganger fordeles på flere virksomheter, for at kravene i læreplanen skal dekkes. Det er den enkelte fylkeskommunen som avgjør hvordan kravene i læreplanen skal forstås, og dette varierer noe fra fylke til fylke. Fylkeskommunen, opplæringskontoret eller skolen kan gi informasjon om dette.

Den som er fylt 21 år kan ta hele opplæringen (fire år) i bedrift/virksomhet.

PRAKSISKANDIDATORDNINGEN (TIDLIGERE KALT §20-ORDNING)

Voksne arbeidstakere over 25 år har på grunnlag av allsidig arbeidserfaring (minst 5 år) mulighet for å bli praksiskandidat og ta fagbrev innenfor et relevant fag. Dette følger av Opplæringslovens § 3-5. Praksiskandidatordningen er fagopplæringens "privatistordning". Å være praksiskandidat innebærer at man – under forutsetning av at arbeidserfaringen er godkjent - går direkte opp til en skriftlig eksamen i

teoristoffet fra fagplanen i det aktuelle faget. Når teoriprøven er bestått skal man ta en praktisk prøve. Enkelte aktører tilbyr korte kurs som forberedelse til teoriprøven, men det er frivillig om man vil gå slike kurs.

REALKOMPETANSEVURDERING FOR FAGUTDANNING

Hvis man ikke kvalifiserer til å være praksiskandidat, men er over 25 år, kan man likevel, på grunnlag av en realkompetansevurdering i forhold til den aktuelle læreplanen, få avkorting av utdanningen. Avkortingen kan gjelde alt fra fritak for enkeltfag i utdanningen til fritak for hele skolegangen slik at kandidaten bare går opp til fagprøve/eksamen.

HVORDAN FÅ REALKOMPETANSEVURDERING ELLER BLI PRAKSISKANDIDAT?

Alle fylker har nå opprettet fylkeskommunale sentra hvor voksne kan få hjelp med:

- registrering, vurdering og dokumentasjon av realkompetanse
- generell informasjon om videregående opplæring
- informasjon om rettigheter i forbindelse med opplæring
- informasjon om tilrettelagt opplæring og eventuell avkorting
- informasjon om inntakskrav til høyere utdanning m.v.

Flere sentra har laget egne brosjyrer, registreringsskjemaer o.l. En samlet oversikt finnes på www.vox.no - "Realkompetanse" - "Realkompetansevurdering" - "Disse vurderer realkompetanse".

RETT TIL GRATIS OG TILRETTELAGT OPPLÆRING

Voksne (over 25 år) som ikke tidligere har fullført videregående opplæring, har rett til gratis opplæring gjennom fylkeskommunen. Opplæringen skal være tilpasset erfaringen, kunnskapen og livssituasjonen din. Det kan være ventetid for å få tilrettelagt opplæring. All videregående opplæring i regi av fylkeskommunen er gratis, men det fins også private aktører som tilbyr opplæring mot betaling.

RETT TIL PERMISJON

Hvis man har jobbet i minst tre år og hos samme arbeidsgiver de to siste årene, kan man ha rett på ulønnet utdanningspermisjon jf. Arbeidsmiljøloven § 12-11. Uansett kan man søke stipend og lån hos Statens lånekasse for utdanning.

En fagutdanning i barne- og ungdomsarbeiderfag er som oftest også en etterutdanning som mange arbeidsgivere vil se på som strategisk i arbeidet med å utvikle kvaliteten på barnehagetilbudet. Det åpner for muligheten til å tenke permisjon med lønn, eller kombinasjoner av ulønnet og lønnet permisjon.

